

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četrdestopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Št. 281.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 10. decembra 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Univerza in nadsodišče v Trstu.

(Piše dr. K. Slanc.)

(Dalje.)

Ako pogledamo zgodovino uradništva v Avstriji glede nas Slovencev, tedaj najdemo to uradništvo vedno v službi nemških vladajočih stanov. Ko si je feudalni grajščak jemal uradnika, je vzel Nemca ali Laha. Ako je vzel Slovenca, je moral ta svoje ime spremeniti v nemško, latinsko. Ko so kralji (od 16. do 18. stoletja) s pomočjo kmetov in meščanov odvzeli feudalcem kmeta in njegovo davčno moč in postali neodvisni od milosti feudalne gospode, tedaj so tudi upeljali rimsko pravo in njegove juriste. To rimsko pravo je bilo prirojeno vsakemu absolutizmu. Ker se je ljudstvo množilo in je nastajal z intenzivnejšim gospodarstvom večji promet, večja trgovina, treba je bilo več uradništva. To uradništvo je imelo izvrševati vladanje nad maso, isto torej, kar je prej izvrševal grof in kat. duhovnik. Zdaj so ti kraljevi uradniki imeli zastopati koristi kralja med maso in med navedenim manjšim vladarjem. Kat. duhovnik je skoraj uvidel, da s tem kraljem ni šal zbijati in se je tudi pridružil njegovemu uradništvu. Patrimonijalni in ti državni uradniki so bili Nemci, Lahi ali slov. renegati in šlo je po besedah: wes Brot ich iss, dess Lied ich sing; — nemško se je uradovalo. Ko se je že kralj utrdil, so se drugi in tretji sinovi naših grajščakov tepli za njegove službe. Dosti se niso učili na nemških ali italijanskih vseučiliščih, ali absolutizem jih je prevzel, da nima opraviti z nezadovoljnimi med kmeti, in jih je rabil kot »reprezentante vlade«. Justica in politična uprava ste bili združeni do novejšega časa. Za prave delavce je pa jemal absolutizem kmetске in meščanske sinove. Samo ob sebi je razumljivo, da so ti morali postati renegati. Tri stoletja se je pri nas po takih uradnikih izvrševala justica in se je vodila politična uprava. Zraven so pa tudi še živele patrimonijalne pisarne. Seveda so bili uradniki celi manjši bogovi. Storili so, kar so hoteli. Ljudi je bilo strah pred njimi. V 18. stoletju, ko je bilo več ljudi v Avstriji (v 17. stoletju je bilo v Avstriji komaj 10 milijonov prebivalcev), so imeli državni uradniki v slov. trgih in mestih veliko upliva na razvoj socialnega življenja. Bili so merodajni glede občevalnega jezika v trgih in mestih. Vsak urad je imel višjega in več manjših uradnikov. Davkarje, zemljiščne knjige so imele svoje uradnike. Višjim uradnikom je bil župnik prijatelj. Naravno, ker sta bila oba inteligenta in je župnik poznal veliki upliv in oblast tedanjih uradnikov. — Vkup sta imela pojedine, kvartala, hodila na lov. Za slovenstvo se ni nobeden menil, še matrike so se pisale v latinščini ali v nemščini. Boljše službe

so dobivali polnokrvni Nemci; renegatom se ni nikoli zaupalo, kakor še tudi sedaj ne. Uradovanje tega uradništva je še dobro v spominu slov. starih kmetov. Uradniki niso razumeli kmeta in kmet ne uradnikov. Ali sodilo se je vzlic temu. V sili je pristopil včasih kak nižji uradnik, ki še ni pozabil domačega jezika, in kaj tolmačil, ali dostikrat se tudi tega ni smatralo za potrebno. Es war ja nur ein Bauer! Osorno se je ravnalo po večjem s kmetom, saj je bil marsikateri uradnik trdno prepričan, da je kmet zaradi uradnika na svetu. Koliko materijalne škode je trpel naš kmet! To je jako žalostna stran zgodovine slov. naroda. Seveda so ti uradniki tržane in meščane nemčili, kar se je dalo. Ko so se uvedle ljudske šole, je v kakem okraju merodajni višji politični uradnik imel pod svojo vladno uboge učitelje. Te je rekrutirala absolutistična država iz dosluženih korporacij. Ko je v šoli zadobil kat. duhovnik merodajen upliv, sta politični šef in dekan vodila to šolo, za katero je bilo glavno vodilo, da se je meščanu vbijala nemščina in tudi kmetu vsaj nekaj nemških besed v glavo. Naši ponemčeni meščani v slov. koroških in štajerskih krajih še danes ne govorijo pravilno nemški. V prejšnjih stoletjih pa so govorili zmes, o kateri piše Valvazor v 17. stoletju, da je bila grozna; še sami med sabo se niso razumevali. Tega pa ni kriva nemara slov. slaba glava, saj se ve, kako hitro se nauči naš človek tujega jezika, ampak šole absolutističnih vlad in metoda, ki ni pripuščala razumnega jezika in nauka. Le preveč ne lin odpirati, prosti zrak bi utegnil škoditi, ustvariti prevzetnost.

Germanizacija in poitalijančenje našega naroda pomenjata zadrževanje našega naroda v naravnem razvoju. To tujčenje ga je zadrževalo da bi bil razvijal svoje gospodarstvo, svoje že pridobljeno majhno omiko, da bi se bili vršili njegovi duševni razvoji pod uplivom obnebj, kopnega, morja, pod uplivom sosedov Lahov, Nemcev in južnih Slovanov, pod uplivom verstva. Mi Slovenci smo posedali najugodnejše ležeče kraje. Naši predniki so bili nadarjeni ljudje. Sramota za Nemce in Lahe, da niso v tolikih stoletjih s svojo toliko hvaljeno kulturo naučili našega ljudstva boljšega gospodarstva tedaj, ko je bil že premajhen, da bi se mogel otestiti Nemštva. Zastonj iščemo po kulturnih sledovih, katere bi bili v naših krajih zapustili nemški uradniki in naši renegati-uradniki. Še brati in pisati niso ti uradniki naučili mase slov. naroda. Analabetno ljudstvo je tudi ljudska šola pod uplivom kat. duhovnika in prejšnjega uradnika zapuščala novejšem času. Napoleon I. je bil kakih 13 let vladar Kranjske, Istre in Dalmacije in v tem kratkem času so zgradili njegovi vojak boljšee ceste. Napoleon je pred 100 leti poslal v naše isterske in dalmatinske kraje zemljemerce, ki

so napotili za vso Avstrijo sestavitev zemljiškega katastra. Dal je sezidati v tej krajih dosti poslopij za ljudske šole. Škoda, da je djal cesar Franc, da so Francozi tako hitro zapustili naše dežele, ko je videl na Kranjskem, v Istri in Dalmaciji lepe ceste in šolska poslopja, katera so zgradili Francozi.

Kakemu vladarju ni mar za to, kateri jezik za vlada v njegovi državi. Tudi Jožefu II., ki je hotel germanizirati vse nenemške narode, se ne more očitati, da je to storil iz nagona, ker je bil sam Nemec. Nemški bogatejši stanovi so bili v drž. vladi in po tej se je moral ravnati. Zveza avstr. absolutističnih vladarjev z nemškim cesarskim dostojanstvom in nemško misleči bogatejši plemenitaši v slovenskih krajih so pomagali dajati nemškemu življu premoč na Dunaju. V Avstriji se je pozno razvijalo kapitalistično gospodarstvo, katero so upeljali med Nemci židovi in potem bogatejši plemenitaši na Češkem ter Nižjeavstrijskem. V absolutističnih časih še ni bilo narodnostnega vprašanja. Ali avstr. Nemci so bili omikanejši, imeli so boljše meščanstvo, dobivali so nekaj poduka iz nemškega rajha. Tam niso dosti trpeli v absolutističnih časih; državne vlade so jim pomagale porabljeni moderna sredstva za gospodarjenje in delo. Avstrijski vladarji so takrat tudi še mislili na povečanje države s pridobitvijo nemških dežel. Ali neglede na jezikovno vprašanje moramo Slovenci absolutistični državi odrekati vse dobro. Premoga je bilo v naših krajih dosti. Okoli premogovih jam se je drugod etablirala industrija. Pri nas ne. Ko se dozida južna železnica, vozarijo naš premog v tuje kraje, da kuri kotle po tujih tovarnah. Avstrija je bila absolutistično vladana še precej dolgo od leta 1848 naprej; v pisrke državljanov gleda naš politični uradnik tudi še dolgo po letu 1848. Ne jedna roka se ne gane v naših pisarnah za upeljavno modernega gospodarstva v naših krajih. Čeh Ressel je bil začetkom 19. stoletja oskrbnik na samostanski grajščini v Pleterjih na Dolenjskem. Bil je znajdljiv talent. Iznašel je vijak za ladije. Skušil ga je v Trstu upeljati. Pri neki poskušnji se je eden mornar skoro potopil; hitro je tedanja »kresija« prepovedala daljne poskušnje. Ressel je bil revež; Angleži so potem upeljali njegov vijak in si zaslužili milijone. V Ljubljani so mu pozneje postavili nek spomenik, ko je mož že v jami strohnul in ko jih je bilo sram, da so z njim tako nerodno postopali. V Avstriji se gojijo pozneje kakor drugod tehnične vede. Ali na to se je pa gledalo pazno, da kak akt ne obstoji iz slovensko pisanih zapisnikov.

V Nemčiji se je likal nemški jezik tudi po uradih. Pri nas na Slovenskem se to ni dogajalo. Pri nas ni mislil uradnik na to, da se dobro nauči jezika onega naroda, od katerega dobiva svoj kruh.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

Gospa Kondelikova se je nehala smejati in je rekla:

»Kaj govoriš to, dete? Saj si šele začela.«

Pepica je sklonila glavo in je odgovorila zamolklo:

»K letu ne bom hodila na venčke in plese — to vem prav gotovo.« In pristavila je še bolj tiho: »Letos je to poslednjikrat —«

Gospa Kondelikova je pogledala hčer vprašujoče in na obrazu ji je zaigralo. Šla je od mize skoro potihoma k Pepici, prišla jo je z desnico za ramo in z levico ji je hotela dvigniti bradico. Toda Pepica se je temu ubranila in je položila brado na materina prsa, kakor bi se hotela zagrebsti. Gospa Kondelikova je razumela. V tem trenutku je pozabila na lastne težave, na vse, kar jo je mučilo poslednje tedne, prišla je hčerko z obema rokama za glavo in jo je poljubljala na lase in čelo. Čutila je, da bi se ji glas tresel ako bi spregovorila in obenem jo je začelo peči v očeh. Že so kapale izpod trepalnic prve solze radosti, kakršne je deležna samo mati, ko pride k njej hči z izpovedjo, čeprav ne izgovorjeno, kakor je bilo sedaj tudi pri Pepici.

»Dete, dete«, je šepetala gospa Kondelikova in je brisala z desnico solze iz oči »ali je to res-

nica?«

Pepica je zarila še bolj globoko glavo v materina prsa.

»Ali ve že to Vejvara?« je vprašala gospa Kondelikova šepetaje.

Pepica je odkimala z glavo.

»Ti mu nisi nič povedala?«

Pepica je prišla sedaj obe lakti materini in jih je močno stisnila. To je pomenilo: ti si tu — k tebi prihajam najprej in ti pa — —

»Dobro, dete — da, da. Dobro, da si prišla k meni. Toda sedaj sedi hčerka, Bog naj te blagoslovi in ti pomaga. Sedi, dete, in malicaj.«

Pepica še ni dvignila glave. Iskala je po žepu, vzela ven robec in si je še na materinih prsih brisala oči, čeprav so bile skoro popolnoma suhe. To ni bilo nobeno Pepičino hlinjenje. Pravzaprav niti vedela ni, čemu bi morala v tem trenutku jokati, toda zdelo se ji je, da to spada k stvari. So gotovi rodbinski pojavi, katerih najpripravnijeje spremstvo in konec je jok, naj si bo že žalosten ali vesel. Drugače pa je bila Pepica prepričana, da je tu mamici zaupala nekaj veselega, na kar si sme skoro domišljati.

Ko se je slednjič odtrgala od materinih prs, jo je gospa Kondelikova prišla in ji je pritisnila nekoliko glasnih, gorkih poljubov. Njene oči se niso več svetile v solzah. Celó obličje ji je prepregel blažen, zadovoljen nasmehljaj.

»Premetenka«, je rekla, ko je hčer izpustila, »saj sem vedno čakala — toda sedaj jej, sicer bo mrzlo — to bo Vejvara vesel! — sedaj moraš pridno jesti, da boš močna — vidiš, sedaj pride to glavno — tole si vzemi, je bolj pečena — in na ta ven-

ček tudi pojdemo — veliko gibanja, to je potrebno — saj oče si bo dal dopovedati, to bo že moja skrb...«

Pepica je že sedela in je lomila zemljico. Šele sedaj je pogledala materi prvikrat v oči in je otročje vprašala:

»Kaj ne mamica, da mi ni treba umreti?«

»Umreti?« je zaklicala gospa Kondelikova.

»Kdo pa ti je to povedal?«

»Nihče, mamica, toda prišlo mi je nehote na misel — veš, mislila sem, da je oni angelj, ki se ti je vili, veljal pravzaprav meni...«

Gospa Kondelikova je osupnila, toda takoj se je spametovala. Naj misli in veruje sama zase kakoli, v hčeri mora to vražo že v kali zatreti. Na Pepico ne sme nič takega učinkovati.

»To so neumnosti, dete«, je rekla z gotovostjo, »kdo bi kaj na take stvari dal! Sama niti ne vzdihnem po tem, in mislim da to sploh ni angelj. Sicer bi se pa moglo tikati samo mene — dobro veš, kaj se je tebi vilo. Sedaj bodo popolnoma druge skrbi. Umreti! To je imenitna misel! Zelo vesela moraš biti, hoditi na sprehod, dobro kuhati, pridno jesti, ne beri nobenih žalotnih povesti — in šivali bova počasi —«

Zdela se je, da je gospa Kondelikova v tem trenutku popolnoma pozabila nase in se je brigala samo za hčerkine zadeve. Pepica se je počasi otrešla bojazni, ki jo je v začetku mučila in začela je kramljati z materjo kot s svojo starejšo sestro. Ure so potekale in večer je bil tu. Po šestih je prišel Vejvara in nekoliko pozneje mojster Kondelik.

(Dalje sledi.)

Renegat je pačil naš jezik, se ga sramoval govoriti. Navadna kulanca zahteva, da se govori z ljudmi, med katerimi je človek uradnik, torej delavec dotičnega naroda, v njihovem jeziku. Absolutizem je ustvarjal iz naših slov. uradnikov poslušne, za vsa protinarodna početja rabljive ljudi, jemal jim je ponos svobodnega človeka. In kako je mogel meščan in kmet povzdigniti glavo, ko je bil njegov najboljši sin uradnik tako pohleven! Seveda, moral je biti, ker je bil njegov kruh v rokah nemških višjih uradnikov, ki so si pa dobro bili v svesti, zakaj nemčijo naše kraje. Dosti se je tujčilo v absolutističnem času pri nas, ali to bi še pozabili. Kar je šlo k zlodju, je šlo. Ali najhujše je bilo to, da se je v naši tedanji inteligenci teptal človeški ponos in se je meščana zadrževalo, da postane boljši gospodar. Na viru industrije in ob morju smo živeli Slovenci, ali v strahu božjem smo bili pohlevne reve. Še danes se plaho ozira šolan Slovenec, če hoče nastopati kaj korajžnejše v tem danes malem slov. svetu, njegovi domovini. Leta 1848 se v naših krajih nič ni glasilo stremljenja po svobodi. (Dalje.)

Politična kronika.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Bančni privilegij v državni zbornici. — Interpelacija zaradi dopolnilnih volitev v slovenjbistriški okrajni zastop. — Volitev delegatov. — Dr. Pattai in časni karji.

Poslanska zbornica je včeraj razpravljala o bančnem statutu. Predloga je našla veliko nasprotnikov in kritikov. Splošno se sodi, da nima avstrijski parlament nobenega vzroka sprejeti prej bančnega statuta ko to stori ogrski, v katerem se pripravljata huda opozicija južnih proti podaljšanju privilegija skupne državne banke. Tudi se mnogi upirajo plačilom v gotovini, ki bi koristila le Ogrom. Govorili so kršč. soc. Wittek, Rusin Lewicki, socij. Ellenbogen, dalje dr. Redlich, Kuranda, Pacher, Tvaružek in dr. Korošec. Ta se je zavzel za določilo, naj bi banka določila večje kredite za hipotekarna posojila. Napadel je tudi indirektno dr. Ploja, ker je prevzel referat o bančni predlogi. (Ali bi ga naj prevzel, recimo Roškar ali dr. Benkovič? Op. uredn.) — Posl. Pišek in tt. so interpellirali zaradi dopolnilnih volitev v slovenjbistriški okr. zastop. — V torek 13. t. m. zvečer se vrši izvanredna seja poslanske zbornice, v kateri se izvrši volitev delegatov v avstrijske delegacije. Štajerska delegata bodeta drugo leto Wagner (nemški klerikalec) in — Marckhl. — Dne 8. t. m. se je prišlo »Neuigkeits-Weltblatt« o dolgotrajnih sejah poslanske zbornice in parlamentarni korespondent tega lista je tudi očital zborničnemu predsedniku Pattai, da mu manjka energije, prikrašati seje poslanske zbornice. Predsednik Pattai je nato pisal lastniku in šefredakterju tega lista pismo, v katerem zahteva, da naj nastopi proti temu mlademu možu, ki si je obrisal od njega svoje škornje ter da naj napravi remedium. Zahteval je, da naj se odslovi poročevalca Augenerja, ker se mu njegova poročila pač ne zljubijo. Parlamentarnih žurnalistov se je, ko so zato zvedeli, polastila velika razburjenost, ker smatrajo ta vmešavanja predsednika Pattaija za čisto navadno denunciacijo in pa tudi za poskus, potlačiti neodvisnost časopisja. Včeraj popoldne se je vršilo burno zborovanje žurnalistov, na katerem je bila sprejeta proti predsedniku Pattaiju resolucija, ki v najostrejših besedah kritikuje njegovo postopanje, izjavlja, da je postopanje poskus spraviti ob kruh žurnalista, ki vrši svojo časniškarsko dolžnost, in pa poskus zatreti svobodo časopisja. Resolucija konstatira, da je to postopanje zborničnega predsednika v zgodovini parlamentarnega življenja nezaslišano ter izjavlja, da se ima na ta dogodek opozoriti vse stanovske organizacije brez razlike narodnosti. So med drugim predlagana še mnogo ostrejša sredstva, ki se bodo tudi izvedla, ako se zbornični predsednik Pattai ne bo navadil elegantnejšega vedenja.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Volitve na Angleškem. Ob pol 6. zvečer je bil znan glede volitev na Angleškem sledeči izid: 156 liberalcev, 207 unionistov, 29 članov delavske stranke, 54 redmondistov in 5 pristašev O' Briena.

Rešitev makedonskega vprašanja. Turška vlada baje pripravlja v Makedoniji nove reforme ter hoče z vso strahovitostjo postopati zlasti proti Albanezom. Turčija se boji vmešavanja veseli v makedon. zadeve, zlasti pa vmešavanja Bolgarske ter sploh hoče razmere v Makedoniji tako preurediti, da bi odpadla vsaka potreba že grozeče intervencije velesil.

Finis Finlandiae. Ruski ministerski svet je sklenil odpraviti samostojnega finskega drž. tajnika; vse finske zadeve bodo odslej urejevala ruska ministerstva.

Iz Portugalskega. Uradni list je priobčil odredbo o ureditvi davkovnega prava. — Zaprli so blagajnika v portugalskem finančnem ministerstvu Aranjo zaradi poneverjenja državnega denarja.

Štajerske novice.

Slovensko gledališče v Celju. Ravno pred štidesetimi leti je spisal Anzengruber svoje prvo dramatično delo Dolskega župnika, narodno igro v 4 dejanjih. Tri leta je razmišljevala intendatura, ali bi ga kazalo uprizoriti, a ko ga je uprizorila, je imela igra velikanski uspeh na vseh večjih gledaliških odrih. Dolski župnik je postal svetovnoznan. Gotovo je vsega priznanja vredno, da uprizori dramatični odsek celjskega pevskega društva to nedeljo, dne 11. t. m. ta izvrsten tip narodne igre. Podati hočemo kratko vsebino. Fara Dol je dobila novega župnika, po imenu Zora, ki si pridobi s svojim koncijantnim nastopom in pravim razumevanjem ljubezni do bližnjega v najkrajšem času srca vseh prebivalcev. Sovraštvo in prepir, ki so ga povzročile prejšnje razmere, ponehata, pod njegovim vzor pastirovanjem se ublažijo verska nasprotstva, celo zakon z luteranko je mogoč pred posvetno oblastjo. Z vestnim izvrševanjem svojega poklica pa si napravi za nasprotnika barona Finsterberga, zastopnika vladajoče in bojujoče se cerkve, katere ekstremnost vzgoji Jožeta Korena za smrtnega sovražnika vsega, kar nosi črni talar. Tudi novega župnika zasleduje, da bi mu izpodkopal upliv pri ljudstvu. Kmalu se mu nudi ugodna prilika. K župniku pride v službo Ana Brezovnik. Pri pogledu tega dekleta in nadaljnjem občevanju z njo vzplamti v župnikovem srcu iskra ljubezni, ki ga privede na pot trpljenja in samozatajevanja. Jože Koren prisluškuje nekemu pogovoru z Anico, ki ga potem razglasi po celi vasi, zlati križec pa, ki ga podari župnik dekletu, le potrjuje to govorico, ki šele zopet utihne, ko se poroči Anica s knečkim fantom Miho Rupnikom. Nesrečna smrt Jožetove matere spreobrne tega popolnoma, ker župnik dovoli nesrečnici krščanski pogreb. Po raznih spletkah barona Finsterberga in učitelja — svetohlinca pa je usoda župnikova že odločena. Dekret ga odstavlja od župnije in kliče pred konzistorijalno sodišče. Zadnjikrat še blagoslovja svoje vero ljudstvo. — Nemogoče je sploh orisati pretresujoče scene, ki se vrste ena za drugo. Omenimo morda še strašni duševni boj župnika Zora, ko mora položiti roko Anice v roko nekega drugega. Lahko pa rečemo, da bo vsakomur žal, ki se ne bo udeležil te predstave. Zato pa jutri zvečer na svidenje!

Še slučaj Šorn. Dolgo so klerikalci ugibali, kaj naj porečejo k slučaju Šorn. »Straža« nas je zmerjala — in razumeli smo to jezo. Drugače pa je »Slovenec«. Ta je, dolgo molčal; ker se Šorna vendar ni dalo utajiti in ni kazalo lagati kakor na pr. o Ferrerju ali ruskemu županu Nathanu, je »Sl.« v svoji zadregi celo reč kratkoma zasukal tako, da je bil Šorn — liberalce! Je vseeno če bodo ljudje verjeli ali ne — v sili je vsak izgovor dober. Smola pa je pri tem, da odklanjamo mi in šomišljeniki v šoštanjstvem okraju prav hvaležno g. Šorna in ga prepustimo klerikalcem, najsibo že kriv ali nedolžen. Kako bi tudi mogel kdo misliti, da bi se »svetopogled« (»Slovenec«) prestavlja tako »Weltanschauung« nas liberalcev in grešnikov strinja s »svetopogledom« božjega namestnika Šorna, kateri je študiral v bogoslovju vzvišeno ligurijansko moralo in imel vse blagoslove, prednosti in čednosti kakor jih imajo dandanes vsi bogaboječji duhovniki. Nerazumljivo nam je od »Sl.«, kako sploh veruje, da more biti katoliški duhovnik poleg vseh drugih prilik in dobrot še homoseksualen in kako more dopovedovati svojim bralcem, da se je ponižal k nam »liberalcem«, ki si svojega svetopogleda nismo pridobili v katoliškem bogoslovju?

Beračenje za »Slov. Stražo«. Iz Slovenjgradca nam poročajo, da nadlegujejo župniki člane Mohorjeve družbe češ, da morajo prispevati za »Slov. Stražo«, društvo za podporo umazanega klerikalnega časopisja in plačevanje klerikalne agitacije. Ali je treba denarja za občinske volitve v Ljubljani, kaj? Za »mejo«, to je za narodne potrebe ob meji, pa ni vinjarja. Vprašamo vodstvo Mohorjeve družbe, ali mu je kaj znano o tem nadlegovanju Mohorjanov? In če, kaj misli ukreniti proti enaki zlorabi in izsiljevanju denarja?

Farovski berači. Iz Savinske doline nam piše somišljenik: Odkar je naberačil famozni monsignor Kayser na Koroškem od prismojenih ljudi toliko denarja za »uboge otroke«, katerega je potem zapravljal, se oglašajo farovski berači od vseh koncev in krajev, celo iz pruske — Šlezije nadleguje nek pruski fajmošter nas uboge Slovence, bojda za neko tam potrebno cerkev, za mile darove. Obljublja pa za te mile darove kot odškodnino umazane klerikalne brošure o Ferrerju, Darwinu, papetih itd. Razume se, da nimamo za take farovski berače denarja in naj se svari tudi ljudi, da ne dajo ničesar. Ali nimamo dovolj lastnih potreb in revežev, ki bolj rabijo denar ko bogati fajmoštri.

K slovenjbistriškim volitvam se nam še piše: Pred kratkim ste objavili notico, iz katere razvidim, da je »Straža« pisala glede tukajšnjih volitev, da gospod dekan Bohak voli v II. in ne v III. razredu. Če je »Straža« res tako pisala, je lagala; kajti g. Bohak Franc je vpisan kot volilec v imeniku III. volilnega razreda. V II. volilnem razredu voli g. dekan le kot upravitelj župne nadarbine. — Vase svoječasno potočilo, da so od volitve izostali 3 tukajšnji duhovniki, je popolnoma resnično, ker imajo v III. volilnem razredu volilno pravico g. dekan Bohak, upokojeni župnik g. Petan in mestni

kaplan g. Doberšek, od katerih se tokrat nobeden ni udeležil volitev.

Iz Slovenske Bistrice. Miklavžev večer, prirejen od tukajšnje Čitalnice dne 8. t. m., se je obnesel tudi to leto jako dobro. Obe dvorani hotela »Avstrija« ste bili natlačeno polni občinstva; zbralo se je gotovo nad 1000 oseb. Miklavž, ki je v lepih besedah podučeval otroke, dajal starišem navodila za vzgojo slovenskih otrok in pozival slovenske Bistričane k skupnemu delovanju, je bil letos posebno blagodaren in je obdaril 240 otrok slovenske šole z oblačili in obutjem in 400 otrok s pecivom in sadjem. Na ta vspeh so lahko prireditelji ponosni. Hvaležni pogledi starišev obdarovanih otrok in srčno veselje slovenskih šolarjev nad bogatimi darili so njim najboljše plačilo za njihov nemali trud.

Na Polzeli se vrše v kratkem občinske volitve. Kakor je še našim bralcem v spominu, so pri zadnjih občinskih volitvah nemškutarji brezuspešno naskočili 3. in 1. razred. Slovenci, glejte, da tudi tokrat častno zmagate!

Miklavžev večer v Ptuju se je obnesel zelo dobro. Naši malčki (dr. Horvatovi, Senčarjevi, dr. Stuhečevi, Zupančičevi in Kajnihovi) so uprizorili za ta večer posebej sestavljeno igrico. Otroci so igrali ljubko in dobro. Kretali so se neprisiljeno, kakor bi res bili neopazovani v kaki igralni sobi in bi niti ne sanjali, da jih opazuje več sto oči. Nastop Miklavža (g. dr. Lašič) z prekrasnima angeljema (»Njegovo solnce« g. M. Senčar in »Luna« g. M. Veršič) je bil čarobno sijajen. Miklavž nam je dal lepe nauke in razdelil obile darove. Za izborni uprizoritev lepega večera gre zahvala delavni gospej dr. Fermevčevi in gospici Razlagovi.

Iz Ptuj. Dne 8. t. m. je vprizorilo bralno društvo v Ragoznici pri Ptuj žaloigro »Mlinar in njegova hči. Igralci in igralke so se potrudili svojo nalogo dobro rešiti. Vendar pa moramo pripomniti, da bi se nam bolj ugodilo s kratko igro veselošaljive vsebine. Naše ljudstvo enakih žaloiger ne razume. Vsekakor se mora delavnemu bralnemu društvu na vspehu čestitati. Domači orkester je med premori neumorno sviral nelehke komade.

Iz Celja. Dne 8. t. m. se je vršil redni sestanek kluba »Slov. trgov. sotrudnikov v Celju« v Skalni kleti, pri katerem je svirala polnoštevina gaberška godba. Tega zabavnega večera se je udeležilo razum članov kluba tudi veliko drugega občinstva. Zabava je bila zelo živahna. — Prepričani smo, da se je vsakdo počutil dobro in da nas bode pri prihodnji prireditvi pozdravilo še večje število prišlecev. — Pogrešali smo nekaj gospodov, od katerih smo sigurno pričakovali, da nas pozdravijo s svojim prihodom. Za obilen obisk se zahvaljuje odbor.

Iz Trbovelj. Prst božji! Na praznik v četrtek je kaplan Pečnak agitiral po vaseh Draga—Plesko—Prapretno in je nazaj grede tako nesrečno padel, da si je roko zlomil. Morebiti se ga je močiček malo preveč nasrkal, česar ne verjamemo. Bolj verjetna je v tem slučaju kazen božja, ker je agitiral zoper svojega stanovskega tovariša g. Šribarja. Ker so postavili klerikalci v svojo listino tudi nekaj naših mož, samo zaradi tega, da bi napravili v naših vrstah zmešnjavo — kar se jim pa ne bode posrečilo — zato odklanjajo naši možje kandidaturu, ker se očitno sramujejo, da bi jih postavljali za kandidate taki »privandanci« (»Straža«) kakor sta Zupan in Jamšek. Nekaj častihlepnežev so seveda na ta način ujeli v zanke kakor kaline na limanice, a ne vemo, če jim ne bode pozneje še žal te družčine, ki hoče v Trbovljah prepir in sovraštvo. Soc. demokrati priredijo v nedeljo popoldne volilni javni shod, kamor bodo povabljene vse stranke, tudi klerikalci. Zadnji seveda ne bodo imeli korajže priti, ker tudi sami vedno zborujejo in »sejejo« tajno za zaprtimi durmi pri »štefanu« in litru. Kompromisni volilec.

V Iz Središča. V zadnjih tednih se je govorilo v našem trgu in okolici, da sem podpisani bil v sporazumljenju z dopisnikom, ki je poslal v »Štajerca« znane dopise, naperjene proti gospodu nadučitelju Kosiju. Izjavim tem potom, da je ta trditev bila popolnoma iz trte izvita ter so tiste osebe, ki so to in drugo sto zadevo v zvezi trosile okoli ter s tem utrdile in podpirale sum, najsibo ustmeno ali v pismih, nizkotni značaji, ki jim je samo na tem ležeče, človeku škodovati in jim služiti v to vsako, tudi najslabše sredstvo. Javno se jim zahvaljujem za njih trud in skrb ter se jim še v nadalje priporočam, da se popašajo s svojo spretnostjo v obrekovanju in natolcevanju. **Franjo Serajnik**, učitelj.

V Iz Žalca. Predpriprave za 3. sok. ples v Žalcu so v najlepšem teku in obeta biti ta ples še sijajnejši kot lansko leto, ker odbor ni štedil, in je društvu že zagotovljena polnoštevina godba ckr. bosansko-hercegovinskega pešpolka v Gradcu. Prosimo še enkrat sosedna društva, da se blagovolijo pri svojih prireditvah ozirati na svečnico dne 2. febr. 1911., ker ta dan je posvečen edino le plesu žalskega »Sokola«, katerega se že vsakdo veseli.

V Iz Ormoža. Umrli je tukaj včeraj 9. dec. ob 3. uri popoldne v 28. letu svoje starosti inženier g. Ciril Geršak, sin g. notarja dr. Geršaka v Or-

možu. Oženjenega komaj mesec dni, ga je potuhnjena jetika potisnila v prerani grob. Za umrlim, ki je bil kremenitega značaja in ljubeznivega občevarja, žaluje ves slovenski Ormož in vsa slovenska okolica. Bodi prerano umrlemu, ki je imel nebroj najboljših načrtov pred seboj, zemljica lahka!

v **Dežnik** je nekdo pozabil v tobakarni v Narodnem domu in si naj gre tja ponj.

v **Umrl** je včeraj v Laškem orožniški ritmojster v pokoju Amand Thienel v starosti 79 let.

v **Zblaznela** je v Št. Jurju ob j. ž. posestnica Marija Tekavc, pristojna v občino Sladko goro.

v **Nesreča v valjarni**. V valjarni v Štorah se je ponesrečil učenc Jakob Sivka na ta način, da mu je iz nepredvidnosti nekega drugega delavca padel na levo stegno razbeljen železen drog. Fanta so morali prepeljati takoj v bolnišnico.

v **Divjak**. 4. tm. okoli polnoči je v okolici Št. Jurja ob j. ž. stanujoči posestniški sin Juri Močnik prišel pred stanovanje posestnice Marije Kristanšek in zahteval, da se ga spusti k njeni hčeri Antoniji. Ker se mu je to zabilo, je razbijal po vratih, potrl pred hišo stoječo mizo in metal kamenje proti hiši, da je razbil opeko na strehi. Močnika so že ovadili sodniji.

v **Tržaški veleizdajniki pred sodiščem**. V procesu proti tržaškim veleizdajnikom v Gradcu je bilo včeraj dokazno postopanje končano in sodišče je sklenilo, predložiti porotnikom glede vseh obtožencev vprašanja radi veleizdaje, glede obtoženega Depaula pa še vprašanje zaradi razžaljenja veličanstva. Državni pravdnik je predlagal tudi še dodatna vprašanja, glede katerih pa bo sodišče še-le danes sklepalo.

v **Za častnega občana** je izvoljen v občini Loke pri Planici (dolgoletni župan J. Jazbinšek.

v **Umrl** je včeraj v bolnišnici v Reki Karl Makesch, brat celjskega trgovca Jožefa Makescha; truplo se prepelje v Žitavo, da se tam sežge.

Druge slov. dežele.

v **Prodaja hotela**. Hotel „Slon“ v Ljubljani je kupila akcijska družba za izdelovanje papirja Leykam-Jesefstal za svoto 700.000 K. Dosedanja posestnica Josipina Gaezda se preseli na Dunaj.

v **Deželni odbor kranjski** je dovolil v svoji zadnji seji klerikalni združni zvezi podpore v znesku 10.000 K.

v **Hrvaška banica v Ljubljani**. Te dni je bivala v Ljubljani v gosteh pri podravnatelju „Ljubljanske kreditne banke“ g. Tykaču gospa Pavla pl. Tomašičeva, soproga hrvaškega bana dr. Nikole pl. Tomašiča. Banica je obiskala v četrtek večer tudi slovensko gledališče.

Novi celovski škof. Nemški listi poročajo, da je novi celovski škof dr. Kaltner tako nezadovoljen s koroškimi razmerami, da misli odstopiti. — Med drugim ga jezi tudi narodna agitacija slovenske duhovščine — mislimo, da ne bo sile! — in spletke krščanskih socialcev. Izrazil se je baje, da ne bi nikoli prišel na Koroško, če bi bil razmere poznal!

Cesar je podelil šefu bančne firme I. C. Mayer v Ljubljani viteški križec Franc-Jožefovega reda. — Tajniku tobačne tovarne v Ljubljani Ernstu Wlasaku povodom prošnje za upokojitev je bil podeljen naslov cesarskega svetnika.

Deželna vlada v Ljubljani je zavrgla priziv proti razsodbi prve inštanice, s katero se je prepovedalo postaviti spomenik žrtvama september-skih ekscesov l. 1908.

Nakup slik domačih umetnikov. Kranjski deželni odbor namerava odkupiti dve sliki slikarja Petra Žmitka in sicer za bodočo deželno umetniško galerijo. Za sliki bo, deželni odbor baje plačal 6000 K. Pozdravljamo z zadoščenjem, da se rod-pira domačo umetnost!

Desetletnica slov. trg. društva »Merkur« se je v četrtek slovesno obhajala v Ljubljani. Ob 11. uri dop. se je v prostorih slov. trg. društva »Merkur« ob mnogoštevilni udeležbi članov vršil slavnostni občni zbor.

Maščevanje iz ljubosumnosti. Rudarja Avguština Godec in Karl Sajovic v Loki pri Zagorju sta bila že dalje časa radi nekega dekleta v sovražstvu. Pred nekaj dnevi je čakal Godec na Sajovica v bližini delavske gostilne; ko se je lednji približal, je Godec ustrelil nanj iz revolverja; ranil ga je smrtno nevarno na levi strani prs v bližini srca. Sajovic se je hotel še rešiti, a Godec ga je s ponočjo mesarskega pomočnika Plesnika vrgel ob tla; med tem došli drugi delavci so rešili Sajovica pred nevarnim ljubosumnežem.

Iz Celovca. V Celovcu stanujoča Lucija Umnik, vlagateljica v neki tiskarni, je spila pred nekaj dnevi večjo množino luga; dala je od tega piti tudi svoji šletni hčerki. Obe so prepeljali v bolnišnico. Trdi se, da je Umnik storila to iz nesrečne ljubezni.

Deželna zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani sklicuje splošni gostilničarski shod v Ljubljano za dne 15. dec.

Lovsko razstavo v ljubljanskem Mestnem domu je doslej obiskalo nad 2500 oseb ter približno 700 učencev raznih učnih zavodov, katerim je odbor dovolil prost vstop, tako da znaša štev. obiskovalcev te zares zanimive razstave že nad 3000 oseb. Razstava ostane otvorena le še en teden (ter se mora v nedeljo dne 11. t. m. nepreklicno zaključiti).

Nesreča v Rablju na Koroškem. Dne 8. jan. t. l. se je v Rablju na Koroškem zgodila velika nesreča. Rudniška bolnica se je pogreznila v zemljo. Sedem oseb je pri tej nesreči storilo žalostno smrt. Zaradi te nesreče se je začela sodna preiskava proti voditelju rabeljskega rudokopa Hugonu Steinbachu. A zgodilo se je nekaj posebnega: izvedenci so pač priznali, da je bil rov v rudniku popolnoma proti predpisom narejen, a vendar so rekli da se bolnica ni vsled tega pogreznila. Bolnica je bila podkopana, stala je na plasti, ki je ni mogla več držati in se vsled tega pogreznila, a tisti, ki je rov tako proti predpisom izpeljal, da je podkopal bolnico, vendar ni kriv! Preiskava proti Steinbachu zaradi prestopka je že ustavljena in sodilo ga bo le okrajno sodišče v Trbižu. O ti izvedenci!

Iz sodne dvorane.

v **Tovariša okradel**. (Celje, 6. dec.) 7. okt. je moral Peter Turnšek k vojakom. Na kolodvoru v Celju je našel starega znanca Franca Goršeka. Obiskovala sta gostilne in da bi še imel Turnšek zadnji prosti dan prav veselo in fletno, sta sklenila, vsak si poskrbeti eno dekle. Podala sta se nato res v Gaberje in kmalu sta našla, kar jima je zaželelo srce, namreč Marijo Prah in Franciško Krulc. Vsi skupaj so se vrnili nazaj v mesto in popivali po različnih gostilnah. Proti večeru so se podali v gostilno k „črnemu orlu“, kjer so si najeli skupno sobo. Kmalu je odšla Krulc, ne da bi se vrnila. Tudi Goršek se je odstranil, čes da gre pogledat, kje je ostala Krulc. Še predno je odšel, ga je vprašal Turnšek, če je še njegova denarnica v žepu. Goršek je to potrdil in potem odšel; a Turnšek se stvar vendar ni zdela čisto v redu. Vstal je torej in sam pogledal po denarnici. Opazil je takoj, da manjka njegova denarnica s 400 kronami. Turnšek je seveda takoj vložil ovadbo. Tatvine sumljiv je čedni parček Goršek in Krulc. Okrožna sodnija je radi tega obsodila Goršeka v 8 mesečni ostri zapor; njegova tovarišica je bila oproščena.

Ženo zapeljal h krivemu pričevanju (Celje, 6. dec.). Posestnik Anton Gobec iz Rup je izmaknil v začetku septembra posestnici Elizabeti Hriberšek 12 bukovih desk. Tatvina je prišla pred sodnijo. Gobec je pregovoril svojo mater, da je izpovedala pred sodnijo, čes da mu je ona dala deske. Tudi njegova žena je vedno drugače izpovedala in sicer pod prisego. Slednjič je Gobec vendar priznal, da je ukradel deske in zapeljal ženo h krivemu pričevanju. Obsojen je bil zato na 5 mesecev, njegova žena pa na 6 mesecev težke ječe.

Bojevit krojač. (Celje, 6. dec.) Dne 25. oktobra t. l. sta se sprla krojaška pomočnika Franc Melanšek in Jakob Povšek v Braslovčah. — Pri tem je zgrabil Melanšek za škarje in ranil z njimi nasprotnika v levo roko in ramo. Melanšek je dobil za to 3 mesce ječe.

Društvene vesti.

v **Akad. tehn. društvo »Triglav«** v Gradcu ima III. redni občni zbor dne 10. dec. 1910 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s običajnim vzporedom.

Obrambni vestnik.

v **Pozor!** Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sestavlja svojo bilanco za solčno leto; zato se vsi izza 31. grudnia 1910 prejeti zneski zaračunajo meseca prosinca 1911 in ne pridejo v poštev za bilanco leta 1910. Vljudno prosimo vse podružnične blagajnike in vse oskrbnike nabiralnikov, da pošljejo po čekovih položnicah ali po poštinih nakaznicah prispevke družbi sv. Cirila in Metoda najkasneje do 25. grudnia 1910. (Naslov: družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani).

Dnevna kronika.

v **Vstop židov na Hrvaškem v krščansko-socialno stranko**. V Varaždinu je izšla brošura dr. Vladimira Sachsa v hrvaškem jeziku z naslovom „Židi in krščansko-socialni program“, ki pledira za to, da bi židi na Hrvaškem vstopili v hrvaško krščansko-socialno stranko. Dr. Vladimir Sachs, ki je sam jud, razvija v brošuri, da judje brez skrbi lahko akceptirajo krščansko-socialni program, ker ta nikakor ni v nasprotju z njihovim religioznim prepričanjem. Deset zapovedi, ki so glavna podlaga judovske vere, so tudi pri kristjanih v veljavi in moralni zakoni se lahko smatrajo za identične pri židovih in kristjanih. Brošura vzbuja radi svoje originalnosti mnogo pozornosti.

Novi deželni šef v Bosni. Kakor poroča dunajska »Zeit«, se imenuje kot naslednika generala

Varešanina v Bosni tudi general Gerba, korni poveljnik v Zagrebu.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand — divizijonar. Kakor se poroča, bo za poveljnika 3. peške divizije v Lincu imenovan nadvojvoda Jožef Ferdinand, ki je sedaj poveljnik 5. brigade v Lincu.

Vasič pred sodiščem. Kakor se poroča iz Belgrada, je obravnava proti ponarejevalcu dokumentov Vladimiru Vasiču — ki pa se imenuje s pravim imenom Mladen Sergjan — določena na 18. ali 19. decembra.

Vladna gonja proti profesorju Masaryku. — V dunajskih listih, zlasti v onih, katere navadno uporablja vlada, se pripravlja velika gonja proti državnemu poslancu profesorju Masaryku. Kot začetek te gonje je označiti članek, ki ga prinaša sinočna »Wiener allgemeine Zeitung«, v katerem članku se očita prof. Masaryku, da je padel vedno nižje in da ga sedaj brani edino le časopisje najnižje vrste.

Grof Forgach pride v Monakovo. Belgrajski listi trdijo, da avstrijski poslanik v Belgradu, grof Forgach, ne bo prišel, ko bo odpoklican iz Belgrada v Drazdane, temveč v Monakovo.

Upravno sodišče na Dunaju je te dni sklepalo o pritožbi odvetnika g. dr. Serneca proti celjski občini in štajerskemu deželnemu odboru. G. dr. Sernec se je branil plačati vodarino občini, ker ni dobival vode iz mestnega vodovoda. Občina je zahtevala vodarino z utemeljevanjem, da je dr. Sernec brez ozira na to, ali dobiva mestno vodo ali ne, dolžan plačati pristojbine v smislu dotične deželne postave. Štajerski deželni odbor in ministerstvo za notranje zadeve je potrdilo odlok mestnega magistrata. Tudi upravno sodišče je zavrnilo pritožbo kot neutemeljeno in potrdilo odlok celjskega magistrata.

v **Tatra v nemški posesti**. Knez Hohenlohe hoče pokupiti vse gorovje in vsegozdove v Tatri. Mestu Kežmark (Késmárk) je pred kratkim ponujal 2 milijona kron za 3000 oralov v Tatrinem ozemlju. Ministerski predsednik Khuen-Hedervary je pa rešitev tega vprašanja preložil na poznejši čas.

v **Bestijalni umor v Moravski Ostravi**. V ostravskem okrožju se je izvršil te dni bestijalni umor zakonske soproge in sicer v industrijalni občini Dombran. Tamkaj stanujoči rudokop Bernhard Preczonka je živel s svojo ženo Marijo v vednem prepiru. 6. tm. je prišlo zopet do razpora, vsled katerega je Preczonka napadel svojo ženo in jo z žepnim nožem na bestijalni način tako dolgo obdeloval, da se je iz mnogih ran krvaveča zgrudila brez zavesti. Grozovita scena se je vršila v pričo otrok. Orožništvo je bestijalnega soproga izročilo okrožni sodniji: nesrečno soprogo so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu umrla.

Zapuščina pesnikove vdove. Vdova znanega srbskega pisatelja Sime Matavulja je svoj čas zapustila večji del svojega imetja srbski akademiji znanoti v Belgradu in društvu »Privrednik« v Zagrebu. Te dni se je vršila v Belgradu zapuščinska razprava. Na tej se je dognalo, da oporoka gospe Matavulj ni veljavna, ker ni podpisana po treh pričah, kakor to zahteva srbski zakon. Z ozirom na to so dediči, ki bi sicer dobili samo male legate, izjavili, da ne priznavajo testamenta.

Poslanik pri Vatikanu grof Nikolaj Szecsen je imenovan poslanikom v Parizu. Francoska vlada je že podelila agrement.

Škof Pavel Buconjič v Mostaru je včeraj zjutraj umrl.

Mestna občina v Pragi je povprašala po vseh stanovanjih, koliko in kaki glasbeni inštrumenti se nahajajo v posrednih stanovanjih. Sumi se, da se namerava vpeljati davek na glasbene inštrumente.

Srbska vlada je naročila dobavo gorskih baterij pri tvrdki Krupp na Nemškem.

Napredni hrvaški in srbski akademiki v Zagrebu so sklenili, pozvati srbske poslance Supila, Lorkoviča in Prebičevića k skupščini, ki bo imela namen, pojasniti postopanje poslanca Supila. Dvomi se, ali se bo Supilo odzval pozivu dijaštva.

Od veselice na dvoboj. V nedeljo se je v Parizu vršil dvoboj pod nenavadnimi okolnostmi. Žurnalist Champagne in gledal. igralec Roucourt sta se v neki privatni družbi sprla ter celo dejanski napadla. Določile so se takoj priče, ki so sklenile, da se dvoboj vrši v parku gospodarja. Sablje so bile hitro na mestu in dvoboj se je pričel. Mampagne je bil nevarno ranjen na prsih. Sablja nasprotnika mu je predrla pljuča. Dvomi se, če bo okrevl.

Katastrofa v Ökörütu in ogrske uradne »dogodbice«. Te dni se je vršilo odkritje spomenika za žrtve požara v Ökörütu. Svečanosti so prisostvovali razven nadžupana Csaba in podžupana flosvai samo prebivalci občine. Udeležba zunanjega občinstva je izostala iz vzroka, ker za preostale nabran denar še vedno ni razdeljen! Spomenik stoji na mestu zgoralega skednja. Razun tega se je postavil spomenik na pokopališču, kjer počiva 384 žrtev. Odkritje je bilo najprej določeno na 27. novembra, a se je odložilo, ker so uradne osebe, ki bi morale biti navzoče, bile povabljene — na lov! Pač res ogrsko!

Anzengruberjev »Dolski župnik« se igra jutri, dne 11. t. m. v celjskem Nar. domu. Začetek točno ob 7. uri.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo ter nimamo želodčnih bolezni, odkar rabimo **Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice** z znamko „Elsa kroglice“. Povemo Vam izkušnje, poizkusite tudi te ki uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatljic poštne prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar **E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 264 na Hrvaškem.**

585 d

Po svetu.

v Slovenska usmiljenka zginila na skrivnosten način. V Varni v Bulgariji se je nahajala v Marijini bolnišnici že nekaj časa 22 letna usmiljena sestra Božena, Slovenka, zelo lepo dekle, ki je pa 25. nov. nenadoma zginila brez sledu. Vse kaže na nasilje: zelo sumljiva sta 2 uslužbenca v bolnišnici. Policijske poizvedbe so bile dosedaj brez uspeha. Avstrijsko ogrsko poslaništvo je uvedlo potrebne korake za izsleditev usmiljenke. Splošno se misli, da je Božena postala žrtev zločina. Drugi zopet so mnenja, da jo je odpeljal neki trgovec s človeškim mesom na Turško.

Kuga v Mandžuriji. V Mandžuriji se strahovito razširja kuga. V Mongoliji so že podlegla kugi cela plemena Nomadov. Med prebivalstvom vlada velikanska panika. Povsod je videti ležati mrliča na prostem. Število zdravnikov na noben način ne zadošča. V Petrogradu se boje, da se kuga ne razširi na Rusko in se vgnjezditi tudi v Petrogradu.

v Velikanska poneverjenja. Na postaji Krasnojarsk je pokazala inspekcija, da so bile tamkaj izvršene tatvine na blagu v višini 1 in pol milijona rubljev.

v Nemci, tretja narodnost v Galiciji. Poljski listi poročajo, da so v Galiciji naseljeni Nemci ustanovili lastno „gališko gospodarsko zvezo“ in se konstituirali kot tretja narodnost v Galiciji. V vlogi na poljedelsko ministerstvo zahtevajo od deželne gospodarske subvencije istotako primerno kvoto, češ da nosijo vsa bremena ravno tako kakor Poljaki in Rusini in da morajo radi tega imeti jednaki delež vseh pravic. Svetujemo Poljakom, da jim odvrnejo: kakor vi postopate s Slovenci na Koroškem in Štajerskem, kjer so oni druga narodnost, tako bomo postopali mi z vami kot tretjo narodnostjo pri nas.

v Kataster v Črnogori. Pred nekaj dnevi se je vrnil v Belgrad vsenčistični profesor M. Andonovič, ki je bil pozvan od črnogorske vlade, da pregleda izgotovljene elaborate zemljiško-knjižnega katastra. Profesor Andonovič je prepotoval celo Črnogoro v svrhu natančnega kontroliranja katasterskih del. Pred povratkom v Srbijo je bil od kralja Nikite sprejet v posebni audijenci in odlikovan z Danilovim redom.

Preiskava proti vohunu Vasiču. Belgrajsko sodišče je včeraj odredilo, naj se od policije nedavno aretirani ponarejalec listin in časnikar Vladimir Vasič izroči zopet policiji do tedaj, da se predloži sodišču nadaljnjo dokazno gradivo. Ta sodniški odlok je vzbudil v Belemgradu veliko pozornost, ker se da iz tega sklepati, da dosedanje dokazano gradivo proti Vasiču za njegovo krivdo še ni tako obsežno, da bi zadostovalo za odreditev kazenske razprave. Vladimiru Vasiču, kateri je izročen zopet policiji, so se odvzela vsa pisma in listine, ki so pisane v nemščini, da jih prestavijo v srbski jezik.

Velik ogrski škandal. »Neuer Pester Lloyd« v Budimpešti je prinesel članek, ki je vzbudil v političnih krogih velikansko senzacijo. Pred 16 leti, ko je umrl Ludovik Kossuth, oče bivšega ministra Franca Kossutha, v Turinu, se je nameravalo pokriti pogrebne stroške z dohodki prostovoljnih prispevkov. Sestavila se je komisija za prireditev pogreba. V treh dneh je bilo nabranih 165.000 K in s tem denarjem je odrinil član komisije Karel Eötvös v Turin. V Turinu je zvedel, da se pogreb Kossutha vrši na državne stroške. Vsled tega se ta iz prostovoljnih prispevkov nabrana svota ni porabila za pogreb, kljub temu pa še do danes ni bil položen o tem noben račun, kam je denar zgi-

nil. Na večkratne pozive vrniti denar ali podati natančen račun je sedaj K. Eötvös izjavil, da nima nobenega beliča več, ker je moral s tem denarjem v Turinu poplačati dolgove Kossuthovih sinov ter je s tem moral takorekoč rešiti Kossuthovo truplo, drugače bi ga ne mogli prepeljati na Ogersko. Ker bi se denar moral vrniti darovalcem, so vsi pričakovali, da bo Franc Kossuth ta denar vrnil, tembolj ker je po svojem povratku na Ogiško dobil večje svote. Franc Kossuth pa tega denarja še do danes ni vrnil. Najbrže se bo cela zadeva še odigrala pred godiščem.

Smrt zadnjega slovaškega revolucionarja. Dne 25. nov. t. l. je umrl v Kremnici v starosti 89 let Samuel Stefanovič, zadnji slovaški revolucionar iz leta 1848. Redki slučaj moža, kateri ni izpremenil niti za las svojega političnega prepričanja in svetovnega naziranja. Do skrajnosti radikalen, zaklet protivnik vsakega kompromisa, silen, poln temperamenta, glave trde in uporne, prepričan demokrat, ki je od početka do konca trjal, da slovaška narodna politika mora temeljiti na čistem in nepopustljivem demokratizmu. Takšen je bil in ostal Samuel Stefanovič. Bil je tudi radikalen v čisto kulturnih in verskih vprašanjih. Idealni revolucionar je ostal do zadnjega diha. Nebrzdan je bil njegov temperament, ki ga je premnogokrat navdušil; znal je biti takrat nepravilčen, divji proti vsakemu človeku drugega naziranja. Bil je zato tudi zelo napadan. Svoj narod je strastno ljubil, in bil mu je brezmejno udan. Mir pepelu tega slovaškega rodoljuba!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Volitve na Angleškem.

London, 12. dec. Do 1. uri po noči je bilo izvoljenih 163 liberalcev, 209 unijonistov, 29 socialistov, 54 Ircev Redmondove in 5 Ircev O'Briennove stranke.

Colpijev proces na Dunaju.

Dunaj, 12. dec. Danes dopoldne je bilo dokazno postopanje proti Colpiju, Bonmartiniju in Danteju sklenjeno. Sodba utegne biti razglašena proti večeru.

Samomor matere in dveh otrok.

Dunaj, 12. dec. Včeraj se je usmrtila z revolverjem žena nekega stotnika, ki bi se imel prihodnje dni vrniti na Dunaj. Ustrelila je tudi svoji dve hčerki, jedno 6, drugo 4 leta staro. Ženski se je bojda zmešalo.

Naše slovenske gospodinje zahtevajo povsod Kolinsko novo kavino primes ker je to najboljši in edini slovenski izdelek. 167 8

Lahko glavo. čvrste živce in zdravo spanje imamo; nikakšnega prso- in vratobola ne poznamo, odkar rabimo **Fellerjev fluid** z varstveno znamko: „Elsafluid“. Ta fluid ublaži namreč bolečine, je izvrstno sredstvo zoper slabosti in človeka popolnoma osveži. Ducat stane franko 5 K. — Mi nočemo imeti slabega želodca in tudi ne trpeti na krčih, hlipanju, na želodčnih bolečinah itd. ker vemo, da so jedino sredstvo zoper to **Fellerjeve čistilne kroglice** z varstveno znamko „Elsapillen“. Dobi se 6 škatljic franko za 4 K. Vse to pa se dobi jedino pristno le pri **E. V. Fellerju, Stubica, Elsin trg 264, Hrvatsko.**

Lepi za trgovino z železom pripravnih trgovinski prostori

se oddajo v najem. — Več pove **Fr. Cvek, Kamnik, Gorenjsko.**

652 3-3

Učenka

14 letna, krepka in zdrava, z dobrimi spričevali se sprejme takoj v večji trgovini z mešanim blagom. Znanje obeh deželnih jezikov. — Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo tega lista. 649 3-3

Prevzame se takoj ali pozneje dobro idoča

trgovina

na deželi ob staciji ali v mestu. — Ponudbe na naslov: **Poštno ležeče M. Dobova, Sp. Štajer do 20. t. m.** 648 2-2

Pohištvo

za sobe in kuhinjo, posoda za kuhinjo in mizo ter vsi drugi predmeti skromnega gospodinjstva, so takoj za prodati na Glavnem trgu št. 4, II. nadstropje, in sicer le popoldne od 2.—4. ure. 646 2-2

Pozor trgovci!

Najcenejši
reklamni koledarji

s torbico ali brez, z ogledalom
s tiskom in blokom, kakor tudi

božične in novoletne
razglednice

več vrst svilnati papir, cvetje,
perje in žica za cvetlice, okraske
za božično drevo, jaslice itd., po
najnižjih en gros cenah se dobi v

Zvezni trgovini v Celju

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1128 zadružnikov.
Vplačani deleži K 21.024.—.

Ustanovno leto 1881.
Telefon št. 2.

Rez. zaklad nad K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1909
K 4.020.030-96.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestnje po 4½% z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po dogovoru, od dne od dne s poluletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotek rne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 5 do 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic, menic in v tekočem računu poslovanje s čeki. — Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice in lastni čeki na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za stranke pa je izvzemši praznike vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franz Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franz Pikl**, posestnik. Odborniki: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

Najboljši češki nakupni vir.

10 K. najfinjši prsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 18—, 14.70, 17.80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, 5.20, 5.70; podpernica iz močnega rižastega gradlna. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 456 50-19

S. Benisch, Deschenitz, šte. 773, Šumava, Češko.

Najizvrstnejše
in najboljše

tamburice

izdeluje in razpošilja
Prva sisačka tvornica
tambura

J. Stjepušin
Sisek, Hrvaško.

Odlikovan na pa-
riški razstavi leta
1900 in milenijski
razstavi leta
1896. Razen tam-
buric in skladb
za tamburice ima
v zalogi razna
glasbila, kakor:
gosli, citre, man-
doline, harmonike

okarine, gitare itd., za katera pošlje poseben cenik
s slikami. — Velik in ilustriran cenik se pošlje
vsakemu franko in zastoj.

V isti tvornici izhaja strokovni tamburaški me-
sečnik pod naslovom „Tamburica“, ki donša pouk
ter krasne tamburaške skladbe in stane za celo
leto samo 8 kron. 610 6-5

Mihael Dobravc

slikar in pleskar v Celju
Gospodska ulica št. 5

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor
cerkvena, sobna in dekoracijska slikarija itd. —
Prevzame vsa stavbena in pohištvena pleskarska
dela po najnižjih cenah. — 3

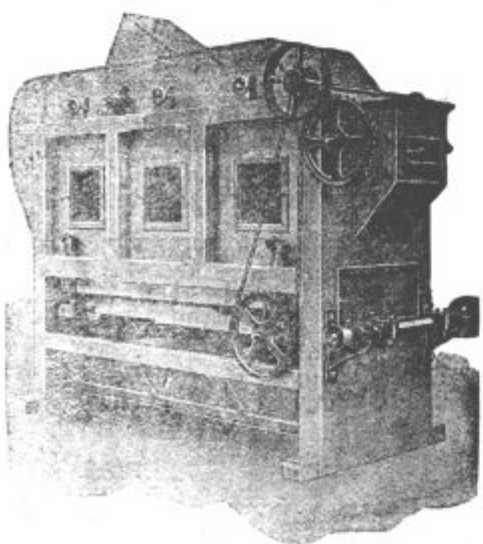
Prav lahek, enoprežen :: koleselj

polpokrit, brez kozla, dobro ohranjen, kupi
Jos. Cizel v Polzeli, Sav. dol.

IOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor
tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem,
vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in
prošnje za stavbena dovoljenja
brezplačno.

428 52-28

Suhe gobe, žito, fižol, la-
neno seme, sploh vse deželne
pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje

„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špece-
rijsko blago, kakor žito in
deželni pridelki, najcenejše,
na debelo in drobno. —
Premog v celih vozovih, debel
K 2'10, droben K 1'40 100 kg
na dom postavljen v Celju.

Drugam po dogovoru
Predivo in solnate vreče
se kupijo v vsaki množini.

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpo-
lec, Češko. Vzorci franko.

Škodovati

Vam ne more, ako pišete takoj po nove vzorce
od ženskega ali moškega blaga, katere razpo-
šilja proti vrnitvi franko narodna vele-
trgovska hiša

R. STERMECKI v Celju.

Najkoristnejša

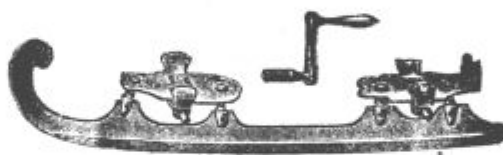
božična darila

SINGERJEVI
šivalni stroji

se dobe v naših prodajalnih

Zastopstvo v Celju, Graška cesta 22

priporočam

Za Božič

in
Novo leto

gramofone

in slovenske plošče z najnovejšimi posnetki, nadalje pisala, drsalke, otroške sanke,
samovare, čajne opreme ter vsakovrstne hišne in kuhinjske predmete, stojala
za božična drevesca.

647-3

Peter Majdič, veletrgovina „Merkur“, Celje

Velikanska izbira božičnih in novoletnih daril.

511 35-29

Edina narodna trgovina galanterijskega, norimber-
škega in modnega blaga Prica & Kramar, Celje

Zastoj in poštnine prosto

pošlje na zahtevo vsakomur pravkar izdani katalog:

Domača knjižnica 1911.

Seznam izbranih najboljših del slovenske literature in svetovne
literature v dobrih prevodih 651 6-3

knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, račune, vabila, lepake, letake itd.

Novosti

v suknem in manufakturnem blagu

priporoča v največji izbi

Karol Vanič, Celje
„Narodni dom“.

Najprimernejše
darilo otrokom za

BOŽIČ

so knjige s podobami, dobijo se v Zvezni trgovini v Celju.

Metulji v podobah. 129 barvanih podob s slovenskimi, nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Hrošči in žuželke v podobah. 137 barvanih podob s slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Planinske cvetke v podobah. 97 barvanih podob s slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Zoologički atlant. Sestavi H. Leutemann. Slovenski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 225 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vezan 6 K.
A-B-C v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Elegantno vezana 1 K 60 v.
Deca roma, okrog doma. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 24 v.
Kaj pripoveduje čaravnica. Zbirka kratkih pravljic s krasnimi koloriranimi slikami. Kart. 1 K 20 v.
Kaj pripoveduje čaravnica. Izdaja na močni lepenki 2 K 40 v.
Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broširana 40 v.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. 1 K 50 v.
Palčki Poljanci. Slike in besedilo napravil E. Kreidolf, preložil Oton Zupančič. Eleg. vez 8 K 60 v.
Pavluša in Nuša — dva škrate. Kolorirana in kartonirana izdaja. 1 K 60 v.
Podobe iz živalstva. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.
Podobe iz živalstva. Leporello - izdaja na močni lepenki s platnenimi hrbti, 1 K 50 v.
Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in kart. izdaji 1 K 60 v.
Vesela družica. Kolorirane slike s pesmicami 70 v.
Vesela mladina. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.
Vesela mladina. Leporello - izdaja na močni lepenki 1 K 50 v.
Snegulčica. Kartonirano 1 K 20 v.
Snegulčica. Na lepenki 2 K 40 v.
Drobiž v podobah. Cena navadni izdaji 40 v.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:
Zvezna trgovina, Celje.

Naznanilo.

Gornje-Savinjska posojilnica v Mozirju

zniža do preklica obresti posojil

od $5\frac{1}{2}$ na $5\frac{1}{4}\%$

počenši od 1. prosinca 1911 naprej.

Načelnništvo.

653 3-1

Št. 1801.

Celje, dne 5. decembra 1910.

Razpis natečaja.

Službe nadučitelja, učiteljev in učiteljic.

V polit. okraju Celje se razpišejo za sledeče ljudske šole službe nadučitelja, učiteljev in učiteljic v stalno nameščenje:

Na štirirazrednih ljudskih šolah v Ljubečni in Petrovčah, (III. krajni razred), po eno mesto učiteljice,

na šestrazredni ljudski šoli na Vranskem (II. krajni razred) mesto nadučitelja in eno mesto učiteljice,

na dvorazrednicah v Novištifti in pri Sv. Jederti nad Laškem (II. krajni razred) po eno mesto učiteljice,

na trirazrednici v Jurklostru, na petrazredni deški šoli v Hrastniku in na dvorazrednici pri Sv. Marjeti blizu Rimskih toplic, (II. krajni razred) po eno mesto učitelja.

Pravilno opremljene prošnje se naj predpisanim službenim potom vložijo do dne 31. dec. 1910 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Celje.

656 1

249 38—35

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzetje vseh steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklenih in porcelanastih posod, svetilk, vsakovrstnih šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

Oblastveno dovoljena razprodaja.

Ivan Berna

Celje, Gosposka ulica št. 6

svojo bogato zalogo obuval za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke itd. vedno v največji izbiri. — Priporoča tudi specializirano prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila, Postrežba točna, cene solidne. Zunanja 420 naročila proti povzetju. 12-11

IV. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta števil. 17

336 52-29

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Širite Nar. Dnevnik.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinoveca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Poštno hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižalic, kropilnih in kristalnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in struganje kamna s trojli.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in silenitov po različnih vrstnih narisih in nizkih cenah.

Uprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah, Popravljanje spomenikov, ude- lavanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-47

stavbena zlasti tesarska dela.

Ne pozabite

si ogledati pri

Ivanu Ravnikar, Celje

popolnoma svežo zalogo rozin, cveb, grozdčev, pignol, datelnov, marelic, bosanskih sliv, mandelnov, pistacij, lešnikov, orehov, orančni cedri, pe-civa za čaj, zdravilnega konjaka, ruma, slivovke, kranjskega brinjevca, vseh vrst likerjev, čaja ter južnega sadja in delikates. Božični okraski.

471 52-13

Sprejemem pridnega **učenca.**

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav. predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebsčine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48 45

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 363.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 4500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 8.550 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 4.450 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 26.300 K za dobrotelne namene, skupno tedaj nad 83.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

43 52-48

POSJOJILNICA v CELJU

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 72.000 kron vplačanih deležev.

POSJOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— Poštne h. anilnice ček. št. 9579 —

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon štev. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tud ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52-49